

Коновалюк Анна Дмитрівна

Київський національний університет

технологій та дизайну (м.Київ)

Наукова керівниця – доцентка Корнєєва І.О.

ФОРМУВАННЯ СЛЕНГОВИХ ЛЕКСЕМ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

«Мова це також обличчя народу, воно тяжко спотворене», – Ліна Костенко. Будь-яка мова має окремі лексичні об'єднання: діалекти, жаргони чи просторіччя. І з кожним роком розмовна українська мова наповнюється новими словами, що не є офіційною лексикою, а запозичені з інших мов чи такими, що стали вживаними через певні суспільні групи, які мають схожі інтереси. Все частіше неформальну мову використовують навіть на телебаченні чи у ЗМІ, тому вивчення цієї проблеми стає все більш нагальним.

Метою статті є обґрунтування значення поняття «сленг», способи появи сленгових лексем в українській мові та розглянути сленгові терміни української мови.

Сленг – жаргонні слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, які, проникаючи в літературну мову, набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення. Український відповідник до слова «сленг» – говірка, балачка. Уперше термін «slang» був вжитий ще в 1750 році і мав значення «мова вулиці». Досі актуальним є вивчення та дослідження сленгових лексем, їх походження та методи формування і протягом багатьох років велика кількість вчених вивчали цю проблему, серед них: І. Арнольд, В. Хомяков, В. Балабін, Е. Берговецька тощо.

В. Балабін (2002) визначає сленг як неформальну, ненормативну, стилістично-знижену мову, що використовується з метою здійснення

комунікативної, регулятивної, емоційно-експресивної та корпоративної мовленнєвих функцій.

Також досить часто діалекти та літературна мова не дають можливості висловити думку емоційно чи стисло. Особливо актуальною ця проблема є для молодих людей, адже саме молодь найшвидше реагує на будь-які зміни в мові, вживаючи в розмовній мові велику кількість сленгових слів, що невідомі для старшого покоління. Тому частково суть сленгу й полягає в тому, що дещо згрубіла лексика дозволяє надати розмовній мові певної невимушеності, емоційної забарвленості та неформальності (Бережницька, 2011).

Способи творення сленгових лексем: Найбільшим пластом сленгової лексики є неологізми, що формуються та змінюються разом із суспільством, тому межі між літературною мовою та розмовною є не чіткими. І ті слова, які в 90-х роках молодь використовувала як сленг, наразі мають місце у розмовній мові повсякденного життя більшості людей. Також сленг формується під впливом різних соціальних груп, тому його часто класифікують за такими стилістичними ознаками: звичайні сленгові лексеми та згрубілі, тобто нецензурна лексика. І звичайно власний сленг вживають люди, об'єднані певною професією чи схожими інтересами. Наприклад, футбольні фанати (овертайм – додатковий час; аут – вихід м'ча за бокову лінію поля) чи люди, що працюють з обчислювальною технікою, тобто комп'ютерами, замінюючи наприклад складні терміни простішими, з елементами невимушеності та емоційної-забарвленості (юзер (від англ. user) – комп'ютерний користувач; чекати (від англ. check) – перевіряти)(Кондратюк, 2005).

Великий вплив на творення сленгових лексем мають запозичення з англійської мови, які можна поділити на декілька груп:

- слова, що схожі за звучанням з англійськими, але передаються українськими літерами (тайм – час; кеш- гроші);

- англійські слова, значення яких трохи відрізняється в українському сленгу (англ. «звук», укр. саунд – гучна музика);
- англійські слова, що мають афікси української мови (піпли – люди)(Котелевець, 2018).

Отже, формуванню сленгових лексем в українській мові сприяють англійські запозичення та саме суспільство. Наразі сленг є невід’ємною частиною розмовної української мови, а все більша поява та поширення сленгових слів спричиняють зміни як у мовленні, так і у суспільстві, адже молодь має можливість розвитку своєї фантазії та вираження емоцій за допомогою невимушеної, неформальної лексики.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Балабін В.В. (2002) Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу. Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка.
2. Бережницька Х.Б. (2011) Молодіжний сленг як своєрідний засіб вербалізації явищ буття. Острог: видавництво Національного університету «Острозька академія»
3. Котелевець К. В. (2018) Аспекти дослідження джерельної бази та способів творення сучасного українського студентського сленгу. Харків: ХНПУ ім. Григорія Сковороди. Режим доступу: <http://xn--e1aajfpcds8ay4h.com.ua/pages/view/181>
4. Кондратюк Т.М. (2005) Словник сучасного українського сленгу. Харків: Фоліо.